

Dorp 1: middeleeuwen

EUROPA (DE MIDDELEEUWEN): 1000 TOT 1450

Het dorpsleven

In de middeleeuwen woonden in Europa de meeste mensen in dorpen. Aan het hoofd van elk dorp stond de heer, die in het herenhuis woonde. Gewoonlijk waren er drie stukken bouwland, verdeeld in stroken die de heer aan de boeren leende. In ruil daarvoor deden zij werk voor hem en gaven hem een deel van hun oogst.

Een groot stuk grond, de meent, mag door iedereen gebruikt worden om er vee te laten grazen, hout te sprokkelen en bessen te plukken.

De voorde is een doorwaadbare plaats in de rivier.

De jaarmarkt is voor de dorpingen de enige gelegenheid om goederen van buiten het dorp te kopen. Op de markt worden voorstellingen gegeven door jongleurs, akrobaten en muzikanten.

Dansende beer

In 1348 kwam een schip uit het oosten een Italiaanse haven binnen. Er kwamen zeelieden aan wal die een vreselijke ziekte meebrachten. Het was de pest, ook zwarte dood genoemd.

De pest verspreidde zich snel over Europa doordat men weinig wist van geneesmiddelen en hygiëne. Ongeveer één op de drie mensen stierf eraan.

Handelaars kopen op de markt wol van de dorpingen.

Tarwe wordt geoogst; volgend jaar verbouwt men hier gerst.

Het herenhuis

De heer gaat op jacht. Het is de boeren niet toegestaan wild te doden en zo de jachtgenoevens van de heer te bederven.

Loslopend vee wordt ingesloten. De eigenaar kan het na betaling van een boete terugkrijgen.

Iedereen laat zijn koren malen in de dorpsmolen.

Op deze akker groeit gerst. Het volgend jaar zal hij braak liggen (niet bebouwd worden).

Pastorie

Straffe in het blok

Rookgat

Herberg

Hoefsmid

Dak van stro of riet

Wol spinnen

Deze akker wordt een jaar lang niet bebouwd. Hierdoor is hij volgend jaar weer geschikt voor verbouw van tarwe.

Ketellapper, op weg naar de jaarmarkt om metalen potten te verkopen en te repareren.

Dorp 2: 18^e eeuw

ENGELAND: 1700 TOT 1800

Vernieuwingen in de landbouw

In de 18e eeuw veranderde de landbouw in Engeland volledig. Vooruitstrevende landeigenaren experimenteerden met nieuwe werktuigen, nieuwe gewassen en nieuwe methodes voor grondverbetering en vee fokken. Ze konden deze vernieuwingen makkelijker invoeren als ze hun boeren een flink stuk land gaven in plaats van smalle stroken op verschillende akkers, zoals de gewoonte was. Ook in de rest van Europa werden op den duur deze vernieuwingen doorgevoerd.

Door alleen hun beste dieren voor het fokken te gebruiken krijgen de boeren groter en sterker vee.

Nieuwe gewassen zoals knollen en klaver worden in schuren geborgen, zodat men voortaan 's winters het vee kan voederen in plaats van het te slachten.

De meeste dorplingen kunnen niet genoeg voedsel voor zichzelf verbouwen nu het gemeenschappelijke land verdeeld is. Zij hebben hun land verkocht en werken in loondienst bij een boer.

Om de akkers zijn heggen geplant.

Dit grasveld is alles wat overgebleven is van het vroegere gemeenschappelijke stuk grasland sinds dat verdeeld is in stukken bouwland.

Deze huizen heeft de landjonker laten bouwen voor de mensen die bij hem in dienst zijn.

Op blz. 8 en 9 is afgebeeld hoe dit dorp er uitzag in de middeleeuwen.

Windmolen om koren te malen

Huis van de belangrijkste landeigenaar van het dorp, de landjonker. Ook hebben sommige dorplingen eigen grond, maar hij bezit verreweg het meeste.

Nieuwe ploeg trekt diepere voren.

Vrachtrijder met paard en wagen

De rijenzaaimachine

Huis van de dokter

Sloot om land af te wateren dat anders voor bouwland te nat zou zijn.

De landjonker lift het grote huis

Dierlijke mest wordt over het land gespreid om dit vruchtbaarder te maken.

Hoefsmid

Deze boer heeft eigen land in bezit.

Deze familie verhuist naar de stad om daar werk te zoeken.

Dorpswinkel

Melkmeisje

Vrouw aan het spindewiel

Vrouw van de landjonker

Onkruid wieden om de oogst te vergroten.

Moestuin

Deze man pacht een boerderij van de landjonker.

Op deze akker verbouwt de boer het ene jaar tarwe, het volgende jaar knollen, in het derde jaar gerst en in het vierde klaver. Door deze wisselbouw blijft het land vruchtbaar. De akker hoeft niet langer elk derde jaar braak te liggen.